

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 5P/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820205352
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820205352.1

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloleté deti: G. N., nar. X.X.XXXX, a O. N., nar. XX.X.XXXX, zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka W. N., nar. XX.X.XXXX, bytom A., Y. cesta XXXX/X/XXX, a otec O. N., nar. XX.X.XXXX, bytom A., Y. cesta XXXX/X/XXX, a vo veci starostlivosti o maloletú: Z. N., nar. XX.X.XXXX, zastúpená Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka W. N., nar. XX.X.XXXX, bytom A., Y. cesta XXXX/X/XXX, a otec neuvedený, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým ukladá matke maloletých detí W. N., nar. XX.X.XXXX, bytom A., Y. cesta XXXX/X/XXX, aby o d o v z d a l a maloleté deti G. N., nar. X.X.XXXX, O. N., nar. XX.X.XXXX, a Z. N., nar. XX.X.XXXX, do starostlivosti S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX.

II. Súd S. G., nar. XX.XX.XXXX, u k l a d á povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia návrh na začatie konania o zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stará matka malol. detí sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala zverenia malol. detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že je starou matkou malol. detí a svokra W. N.. Je ochotná sa o malol. deti postarať, je v jej možnostiach a schopnostiach venovať sa im po všetkých stránkach. Matka v súčasnosti nedokáže zabezpečiť svojim deťom potrebnú výchovu a starostlivosť, nakoľko v domácnosti pravidelne absentujú potraviny, hygiena v domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Má vedomosť, že deti sú často krátko hladné, čo vie aj od dieťaťa, aj od triednej učiteľky z materskej školy. Malol. deti pravidelne zapáchali, nakoľko sa pravidelne nekúpali. Na základe týchto dôvodov chce, aby malol. deti mali dôstojný život a žili v domácnosti, kde je hygiena na požadovanej úrovni a mali zabezpečené pravidelné stravovanie. Deťom vie zabezpečiť základné potreby, ako sú detské postele a pod.. Dňom podania tohto návrhu aj so súhlasom matky si berie deti do svojej domácnosti, kde im bude zabezpečovať riadnu starostlivosť. Do domácnosti si chce zobrať aj malol. G., ktorá bola 10.12.2020 hospitalizovaná pre zhoršený zdravotný stav z dôvodu zanedbania starostlivosti.

2. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku („CMP“) neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

3. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

4. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

5. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku („CSP“) súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

6. Neodkladné opatrenie možno nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Zmyslom neodkladného opatrenia je nielen zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, ale aj rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je treba okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie slúži najmä k tomu, aby sa dočasne upravili pomery účastníkov, ak je to potrebné, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Spoločným znakom neodkladných opatrení je ich dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci konečné rozhodnutie. Z dočasného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i odôvodnenie nebezpečenstva bezprostrednej hrozacej ujmy.

7. Funkciou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je dočasná starostlivosť o maloleté dieťa; podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by boli práva maloletého dieťaťa ohrozené. Starostlivosť o maloleté dieťa, ktorá môže byť obsahom neodkladného opatrenia, je inštitútom procesného práva, jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak neodkladných opatrení.

8. Súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania, a to s prihliadnutím na vyššie citované ustanovenie § 329 ods. 1 veta prvá CSP, vychádzajúc z podaného návrhu, správy kolízneho opatrovníka, ako aj ostatného obsahu spisu.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odbor sociálnych vecí a rodiny, zo dňa 15.12.2020 vyplýva, že spisovú dokumentáciu malol. detí evidujú na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len "SPODaSK") od februára 2015, kedy Mesto Bojnice oznámilo, že sa malol. matke W. N., narodila malol. G.. Malol. G. a malol. O. pochádzajú zo vzťahu matky W. N. a otca O. N.. Z ďalšieho vzťahu sa matke narodila malol. Z. N., nar. XX.X.XXXX, u ktorej otcovstvo doposiaľ nebolo určené. Nad výchovou malol. G. bolo uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/5/2018 zo dňa 29.5.2018, právoplatné dňa 4.6.2018, nariadené výchovné opatrenie dohľad. Aj nad výchovou malol. O. bolo uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/56/2017 zo dňa 29.1.2018, právoplatného dňa 23.3.2018, nariadené výchovné opatrenie dohľad. Vo veci starostlivosti o malol. deti rozhodoval súd aj v konaní 4P/51/2018, kedy bola schválená rodičovská dohoda. Malol. O. zostal v osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého vo výške 50,- eur mesačne. Taktiež sa otec zaviazal prispievať na výživu malol. G. vo výške 70,- eur mesačne.

10. Zo správy úradu vyplýva, že v rodine sa vykonáva opakovane terénna sociálna práca, počas ktorej je matka motivovaná a vedená k zabezpečovaniu riadnej starostlivosti malol. deťom. Dňa 9.12.2019 si stará matka podala návrh na zverenie malol. G. do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko už v minulosti bola v domácnosti hygiena na nízkej úrovni, absentovali zo strany matky základné rodičovské zručnosti. Konanie sa viedlo pod spisovou značkou 7P/57/2019. Stará matka podaný návrh vzala späť z dôvodu, že chce dať matke ešte šancu aby preukázala, že sa vie postarať o malol. deti a zároveň nechcela oddeliť súrodencov.

11. Matka prejavovala záujem zabezpečovať malol. deťom starostlivosť, avšak nemala osvojené dostatočné rodičovské zručnosti, potrebovala neustále nad výchovou malol. detí dohľad, pomoc a usmernenie pri výchove. Úrad dňa 25.11.2019 opätovne vydal Odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre Centrum pre deti a rodiny Prievidza na vykonávanie opatrení v centre ambulantom a terénnou formou s cieľom podpory riešenia výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch. Úrad uviedol, že spolupráca s matkou sa spočiatku javila ľahostajná, jej prístup bol povrchný, avšak neskôr začala spolupracovať a riešiť si bytovú otázku, nakoľko byt bol napísaný na otca malol. detí a vznikala jej tam dlh, ktorý si matka neskôr vyrovnala. Taktiež malol. deti G. a O. od septembra 2020 začali navštevovať Materskú školu na ul. Mišíka

v Prievidzi. Matka sa snažila udržiavať čistotu a hygienu v domácnosti, dodržiavať pravidelné návštevy s deťmi u ošetrojúceho lekára malol. detí. Spolupráca s matkou bola ukončená dňa 30.10.2020 s cieľom zistiť, či matka osvojené zručnosti dokáže využívať aj bez prítomnosti pracovníčok Centra pre deti a rodiny Prievidza.

12. Dňa 7.12.2020 úrad vykonal terénnu sociálnu prácu v prirodzenom prostredí malol. detí, počas ktorej bolo zistené, že hygiena v domácnosti bola na nízkej úrovni, steny boli výrazne znečistené od plesne, ovzdušie v domácnosti bolo cítiť zápachom, dlážka bola prekrytá veľmi znečistením a lepkavým linoleom. V izbe vo výraznom množstve poletovali malé mušky, v obývacej izbe na dlážke sa nachádzalo ošatenie, hračky a iné predmety. Detská postieľka malol. Z. bola zahádzaná rôznym ošatením, pod ktorými bolo možné badať modré vrece, ktoré slúžilo pravdepodobne ako plachta. Detská izba malol. G. bola taktiež výrazne znečistená od plesne, detský matrac na posteli malol. j G. bol nadmerne poškodený a znečistený. Na podlahe sa nachádzali zeleninové bujóny, hračky a ošatenie. V čase šetrenia matka uviedla, že nemá potraviny ani žiadne zásoby. Malol. G. uviedla, že je chorá a ma zvýšenú telesnú teplotu. Počas pohovoru pôsobila spokojným dojmom, usmievala sa, bola ošatená v špinavom pyžame a ponúknutému croissantu sa veľmi potešila, nakoľko bolo možné badať, že je hladná.

13. Následne úrad toho istého dňa kontaktovala zamestnankyňa materskej školy, ktorú navštevujú malol. deti, nakoľko spozorovali neidentifikovateľný nález na zadočku malol. O.. Úrad sa telefonicky skontaktoval s matkou detí, ktorá bola požiadaná, aby sa dostavila s malol. O. na úrad. Matka dňa 8.10.2020 mala navštíviť ošetrojúcu lekárku dieťaťa, avšak tak neurobila. Následne úrad vykonal šetrenie v domácnosti matky, kde sa nikto nenachádzal a matka nereagovala na opakované telefonáty.

14. Dňa 9.10.2020 sa matka s malol. O., opakovane na požiadanie, dostavila na úrad a uviedla, že nemá zaplatené poplatky za materskú školu za mesiac november a december z dôvodu, že to nebola schopná finančne zvládnuť. Taktiež verbalizovala, že je tehotná so súčasným partnerom pánom P. Z.. Priznala, že zabezpečovať osobnú starostlivosť trom deťom nie je pre ňu jednoduché a občas to nezvláda. Možnosť sprostredkovania bývania v Krízovom zariadení pre matky s deťmi matka razantne odmietla.

15. Dňa 10.12.2020 úrad sprevádzal matku k ošetrojúcej lekárke detí, nakoľko bolo potrebné zistiť pôvod nálezu na zadočku malol. O.. Po vyšetrení všetkých detí bola malol. G. pre rozsiahly nález a početné hematómy na koži hospitalizovaná na detskom oddelení v NsP Bojnice za účelom ošetrenia dieťaťa. Matka odmietla malol. G. odprevadiť na detské oddelenie, nakoľko sa ponáhľala za ostatnými deťmi, na ktoré v tom čase dohliadala počas jej neprítomnosti suseda.

16. Zo správy z materskej školy zo dňa 10.12.2020, doručenej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, ktorú navštevujú malol. deti, sa okrem iného uvádza, že malol. O. v poslednom období navštevuje zariadenie v tom istom odevu, v spotených a zapáchajúcich ponožkách, ktoré bol problém navliecť mu na nohy, ostatný odev pravidelne páchne po nikotíne a tiež spodné prádlo maloletého nie je pravidelne menené. Pri pomoci učiteľky maloletému si všimli, že dieťa má na nohách neostrihané, čierne nechty a medzi prstami chumáče prachu a špiny. Zo správy tiež vyplýva, že maloletý má po príchode do zariadenia špinavé uši, neumyté oči, tvár a špinavé nechty na rukách. Zo správy taktiež vyplýva, že malol. O. chodí do ich zariadenia skutočne hladný, skonzumuje aj päť krajcov chleba na raňajky, dve porcie polievky a nemá problém siahnuť aj do taniera prísediacich detí. Matka nemá vyplatené poplatky, ku ktorým sa mala vyjadriť, že v súčasnosti nemá finančné prostriedky.

17. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi vo svojej správe uviedol, že z dôvodu, že matka v súčasnosti nemá vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti malol. deťom, nemá finančné prostriedky a nezvláda starostlivosť o malol. deti, úrad sa telefonicky skontaktoval so starou matkou detí zo strany otca pani S. G., ktorá uviedla, že má záujem zabezpečovať starostlivosť všetkým trom deťom vo svojej domácnosti a od 11.12.2020 sa malol. deti O. a Z. so súhlasom matky nachádzajú v domácnosti starej matky na adrese T. XXX. Stará matka počas pohovoru uviedla, že si podá návrh na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti s poukazom na skutočnosť, že malol. G. u nej trávila aj letné prázdniny, k deťom má vytvorené pozitívne citové väzby a nechce ich od seba odtrhnúť. Vo svojej domácnosti má pre malol. deti vytvorené vhodné podmienky. Obýva časť poschodového rodinného domu spolu s pánom S.. Domácnosť pozostáva z troch izieb (spálňa, obývačka, detská izba), kuchyne a sociálneho zariadenia. Stará matka úradu uviedla, že pracuje v bezpečnostnej strážnej službe spolu s p. S., a to v Bratislave.

Uviedla, že p. S. je oboznámený so vzniknutou situáciou a s jej návrhom súhlasí. Verbalizovala, že jej príjem pozostáva zo mzdy zo zamestnania, iný príjem nemá.

18. Dňa 14.12.2020 úrad uskutočnil šetrenie v domácnosti matky, ktorá počas pohovoru uviedla, že s návrhom starej matky nesúhlasí aj napriek tomu, že si uvedomuje svoju zlú sociálno-ekonomickú situáciu. Matka poberá rodičovský príspevok, prídavok na tri deti a náhradné výživné na malol. G. v sume 70,- eur a malol. O. v sume 50,- eur. S otcom detí sa úradu nepodarilo skontaktovať, nakoľko sa pracovne nachádza mimo Slovenskú republiku. Stará matka detí uviedla, že otec detí by mal pracovať v Českej republike.

19. Úrad na záver svojej správy uviedol, že vzhľadom k tomu, že matka od ukončenia spolupráce s Centrom pre deti a rodiny Prievidza sa neosvedčila a v súčasnej dobe nedokáže zabezpečiť adekvátnu starostlivosť deťom, je v záujme malol. detí G., O. a Z., aby boli dočasne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke S. G..

20. Po oboznámení sa s obsahom spisu a zistení vyššie uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov. Bolo zistené, že matka detí v súčasnej dobe nedokáže zabezpečiť adekvátnu starostlivosť malol. deťom, nemá finančné prostriedky, starostlivosť o deti nezvláda, nemá dostatočne osvojené rodičovské zručnosti, neudržiava čistotu a hygienu v domácnosti. Deti chodia špinavé do materskej školy a matka svojim správaním ohrozuje zdravý vývin detí a nedáva záruku vytvorenia bezpečného a vhodného prostredia pre deti. Rovnako ani otec detí nie je schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť o malol. deti z dôvodu výkonu práce mimo územia Slovenskej republiky. Aktuálne bolo zistené, že o malol. deti O. a Z. je zo strany starej matky riadne postarané. Malol. G. je v súčasnosti hospitalizovaná v NsP v Bojniciach. Stará matka má vytvorené vhodné podmienky pre uspokojovanie potrieb malol. detí.

21. Po zhodnotení všetkých uvedených skutočností súd dospel k záveru, že je nevyhnutné zabezpečiť rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane malol. detí, a preto návrhu starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým malol. deti G. N., O. N. a Z. N. zveril do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti starej matky S. G..

22. Vzhľadom k tomu, že týmto neodkladným opatrením dochádza len k dočasnej úprave pomerov medzi účastníkmi, súd v súlade s ustanovením § 336 ods. 1 CSP zároveň uložil S. G., aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia podala návrh na začatie konania vo veci samej o zverenie malol. detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. V prípade, že v uvedenej lehote nebude návrh zo strany S. G. podaný, súd v súlade s ust. § 336 ods. 3 CSP uznesenie o neodkladnom opatrení aj bez návrhu zruší.

23. Toto uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 za bodkočiarkou CMP).

24. V zmysle ustanovenia § 376 ods. 3 CMP nie je potrebné nariadiť výkon tohto neodkladného opatrenia, nakoľko malol. deti O. a Z. sa v súčasnosti už nachádzajú u navrhovateľky a malol. G., ktorá je v súčasnosti hospitalizovaná na detskom oddelení v Nemocnici s poliklinikou v Bojniciach, bude prepustená priamo do starostlivosti S. G.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia. Odvolanie sa podáva písomne v piatich vyhotoveniach na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 357 písm. d) CSP v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).